

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

18 februarie 2016

AL nr. 07

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXV-a de la adoptarea Declarației de Independență a Republicii Moldova

Anexe:

1. Proiectul de lege (9 f.);
2. Regulamentul privind aplicarea Legii (2 f.)
3. Notă informativă (2 f.);
4. Statistica privind numărul deținuților aflați în penitenciarele Republicii Moldova la 1 ianuarie 2016 (5 f.);

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>44</u>		
<u>18</u>	<u>02</u>	20 <u>16</u>
Data		

Deputați în Parlament

[Handwritten signatures]
L. Bodinschi AM
A. Neguța Andrei Neguța
V. Bărbulescu
V. Bărbulescu
I. Ciocan

LEGE
privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXV-a de la adoptarea
Declarației de Independență a Republicii Moldova

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

În legătură cu aniversarea a XXV-a de la adoptarea Declarația de Independență a Republicii Moldova, conducându-se de principiile umanismului și în temeiul articolului 66 litera p) și articolului 72 alineatul (3) litera o) din Constituția Republicii Moldova,

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul
Articolul 2. Noțiuni

Capitolul II
CATEGORIILE PERSOANELOR ASUPRA CĂRORA
SE RĂSFRÎNG PREVEDERILE PREZENTEI LEGI

Articolul 3. Persoalele care pot beneficia de înlăturarea de răspundere și de pedeapsa privativă de libertate

Articolul 4. Persoalele care pot beneficia de comutarea pedepsei privative de libertate

Capitolul III
CATEGORIILE PERSOANELOR ASUPRA CĂRORA
PREVEDERILE PREZENTEI LEGI NU SE RĂSFRÎNG

Articolul 5. Limitarea aplicării Legii

Articolul 6. Eliberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen

Articolul 7. Reducerea părții neexecutate a pedepsei

Articolul 8. Modul de stabilire a existenței sau a lipsei despăgubirilor

Articolul 9. Aplicare Legii către persoanele care se tratează de alcoolism, narcomanie, toxicomanie sau boală venerică

Capitolul IV
DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 10. Aplicabilitatea Legii

Articolul 11. Modul de comutare a pedepselor

Articolul 12. Stingerea antecedentelor penale sau reabilitarea persoanelor

Articolul 13. Cheltuieli de executare

Articolul 14. Factorii responsabili de executarea Legii

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul

În contextul prezentei Legi, amnistia se bazează pe principiul umanismului și are obiectivul de bază apărarea și întărirea în societate a conceptului de valori umane.

Articolul 2. – Noțiuni.

În contextul prezentei Legi:

- (1) Amnistia - este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei;
- (2) Înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei - absolvirea persoanei de răspunderea penală sau pedeapsă cu reabilitarea și finalizare în privința persoanei a oricăror acțiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată;
- (3) comutarea pedepsei – înlocuirea pedepsei închisoare cu muncă neremunerată în folosul comunității, se înlocuiește calculându-se o zi de închisoare pentru 2 ore de muncă neremunerată în folosul societății;
- (4) munca neremunerată în folosul comunității - este o pedeapsă penală, stabilită de instanța de judecată pentru persoana care a săvârșit o infracțiune și constă în antrenarea condamnatului la muncă gratuită socialmente utilă, în afara serviciului de bază sau orelor de studii, fără a-i cauza suferințe fizice sau a-i leza demnitatea. Listă formelor muncii neremunerate în folosul comunității este prezentată în Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 1643 din 31 decembrie 2003.

Capitolul II

CATEGORIILE PERSOANELOR ASUPRA CĂRORA SE RĂSFRÎNG PREVEDERILE PREZENTEI LEGI

Articolul 3. Persoalele care pot beneficia de înlăturarea de răspundere și de pedeapsa privativă de libertate

- (1) Se absolvă de pedeapsa cu închisoare cu anularea obligațiilor cu caracter penal stabilite indiferent de termenul stabilit următoarele categorii de condamnați:
 - a) participanții la cel de-al doilea război mondial;
 - b) persoanele condamnate pentru săvârșirea infracțiunilor ușoare și mai puțin grave care la momentul intrării în vigoare a prezentei legi sunt:
 - b. 1) invalizi de gradul I și II;
 - b. 2) bărbați care au atins vârsta de 62 de ani și femei care au atins vârsta de 57 de ani;
- (2) Se absolvă de pedeapsa cu închisoare cu anularea obligațiilor cu caracter penal stabilite persoanele condamnate cu suspendarea condiționată a executării pedepsei conform prevederilor articolului 90 din Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau articolului 43 din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961, cu condiția respectării prevederilor art. 9.

(3) Se absolvă de pedeapsa stabilită femeile gravide și femeile care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani, nedecăzute din drepturi părintești, condamnate cu amînarea executării pedepsei conform prevederilor articolului 96 din Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau articolului 44¹ din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961, cu condiția respectării prevederilor art. 9.

(4) Încetează procesul penal în cauza în curs de urmărire penală sau în curs de judecare referitoare la infracțiunea, săvîrșită pînă la data adoptării prezentei legi, pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961 prevede, în calitate de pedeapsă principală maximă, o pedeapsă nu mai aspră decît pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, dacă persoana bănuită, învinuită sau inculpată nu insistă asupra examinării cauzei de către instanța de judecată și nu cade sub incidența articolului 5.

Articolul 4. Persoalele care pot beneficia de comutarea pedepsei privative de libertate

(1) Au dreptul la comutarea pedepsei privative de libertate persoanele condamnate pentru următoarele categorii de infracțiuni:

a) persoanele condamnate la închisoare pentru săvîrșirea infracțiunii din imprudență, indiferent de termenul de pedeapsă stabilit;

b) persoanele condamnate pentru săvîrșirea infracțiunilor ușoare și mai puțin grave;

c) persoanele condamnate la închisoare pe un termen de pînă la 10 ani inclusiv.

d) persoanele condamnate pe un termen de la 10 pînă la 15 ani inclusiv care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, au executat cel puțin jumătate din termenul de pedeapsă stabilit pentru bărbați și cel puțin o treime din termenul de pedeapsă stabilit pentru femei.

e) persoanele condamnate pe un termen mai mare de 15 ani care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, au executat cel puțin două treimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru bărbați și jumătate din termenul de pedeapsă stabilit pentru femei.

f) participanții la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova;

g) participanții la acțiunile de luptă în Afghanistan;

h) participanții la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl;

i) persoanele din rîndurile victimelor represiunilor politice;

j) persoanele care nu au fost lipsite de drepturi părintești și au la întreținere 3 și mai mulți copii;

(2) inculpaților care insistă asupra examinării cauzei de către instanța de judecată, instanța hotărăște aplicarea prezentului articol dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost confirmată și inculpatul nu cade sub incidența articolului 5.

(3) militarii în termen și militarii cu termen redus pedeapsa cărora a fost comutată în muncă neremunerată în folosul comunității execută această pedeapsă în unitatea militară;

(4) femeilor gravide, femeilor care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani, perioada de aplicare a pedepsei munca neremunerată în folosul comunității v-a fi suspendată pînă la atingerea de către copii a vîrstei de 8 ani;

(5) persoanelor care nu au atins vîrsta de 16 ani, perioada de aplicare a pedepsei munca neremunerată în folosul comunității v-a fi suspendată pînă la atingerea vîrstei de 16 ani;

(6) munca neremunerată în folosul comunității va fi prestată timp de cel mult 84 luni, timp care se calculează de la data rămîinerii definitive a hotărîrii judecătorești;

(7) munca neremunerată în folosul comunității se stabilește pe un termen de la 60 la 3650 de ore și este executată de la 2 la 4 ore pe zi;

(8) în caz de eschivare cu rea-voință a condamnatului de la munca neremunerată în folosul comunității, ea se înlocuiește cu închisoare, calculîndu-se o zi de închisoare pentru 2 ore de muncă neremunerată în folosul comunității;

(9) munca neremunerată în folosul comunității nu poate fi aplicată persoanelor recunoscute ca invalizi de gradele I și II, militarilor prin contract și persoanelor care au atins vîrsta de pensionare.

Capitolul III

CATEGORIILE PERSOANELOR ASUPRA CĂRORA PREVEDERILE PREZENTEI LEGI NU SE RĂSFRÎNG

Articolul 5. Limitarea aplicării Legii

(1) Prevederile articolelor 3 - 4 nu se aplică persoanei:

a) condamnate la detențiune pe viață sau căreia pedeapsa capitală i-a fost comutată în pedeapsa cu închisoare sau în detențiune pe viață;

b) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una din infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002: articolele 135-139; articolele 141-145; articolul 151 alineatele (2), (3), (4); articolul 158; articolul 165 alineatele (2), (3); articolul 166 alineatele (2), (3); articolul 166¹ alineatele (2) - (4); articolul 167; articolul 169 alineatul (2); articolele 171 - 175¹; articolul 179 alineatul (3); articolul 186 alineatul (3); articolul 187 alineatul (3); articolul 188 alineatele (2), (3); articolul 189 alineatele (2), (3), (4); articolul 190 alineatul (3); articolul 195, dacă însușirea a fost săvîrșită în una din formele prevăzute la articolul 186 alineatul (3), articolul 187 alineatul (3), articolul 188 alineatele (2), (3), articolul 189 alineatele (2), (3), (4), articolul 190 alineatul (3); articolul 201; articolele 205-208²; articolul 212 alineatele (2) (3), (4); articolul 213; articolele 216-219; articolul 220 alineatul (3); articolul 224; articolul 226; articolul 236; articolul 237 alineatul (2); articolele 238-240; articolul 243; articolul 248 alineatele (2), (3), (4), (5); articolul 257; articolul 264 alineatele (3), (4), (5), (6); articolul 275; articolele 278-280; articolele 282-284; articolul 285 alineatele (1), (2); articolul 286; articolul 287 alineatul (3); articolul 289; articolele 306-309; articolul 316; articolul 317 alineatul (2); articolul 318 alineatul (2); articolul 321; articolele 324-325; articolul 332 alineatul (2); articolele 337-340; articolul 341 alineatul (3); articolul 342; articolul 343; articolul 350; articolul 365 alineatele (2), (3); articolul 368 alineatul

(2); articolul 369 alineatele (2), (3); articolul 370 alineatele (2), (3); articolele 385-388;

c) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una din infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961: articolele 61-65; articolul 67 alineatul trei; articolele 74-74/2; articolul 75 alineatele doi, trei, patru, cinci; articolul 76; articolul 84; articolul 88; articolul 89; articolul 95 alineatele doi, trei; articolul 102 alineatele doi, trei, patru, cinci; articolul 103/1 alineatul doi; articolul 105/2 alineatul doi; articolul 106; articolul 107/1 alineatul doi; articolele 112/2-113/2; articolul 115/1; articolul 116 alineatul doi; articolul 116/1; articolul 116/2; articolul 121 alineatul doi; articolul 122/1; articolul 122/2 alineatele doi, trei; articolul 123/1, dacă sustragerea a fost săvârșită în una din formele prevăzute la articolul 121 alineatul doi; articolul 125 alineatele doi, trei, patru; articolul 155/3; articolul 155/6; articolul 156; articolul 157; articolul 159/1; articolul 177 alineatele patru, cinci, șase; articolul 182 alineatele patru, cinci, șase; articolul 182/1; articolul 184; articolul 185; articolele 187-188/1; articolul 189 alineatul doi; articolul 190; articolele 191-193; articolul 198/1; articolul 200 alineatul doi; articolul 200/2; articolul 200/3; articolul 206/1; articolul 206/2; articolul 214 alineatele trei, patru; articolul 218 alineatul trei; articolul 220/1; articolul 222 alineatele unu, trei; articolul 224 alineatul doi; articolul 224/3; articolul 224/4; articolul 224/6; articolele 225-225/3; articolul 225/5; articolul 225/6; articolul 226/1; articolul 227 alineatul doi; articolul 227/1 alineatele doi, trei; articolul 241 alineatele 2), 3); articolul 243 alineatul 2); articolul 245 alineatele 2), 3); articolul 248 alineatul 2); articolul 261 alineatele 2), 3); articolul 262; articolele 264-268;

d) bănuite, învinuite, inculpate care nu a restituit despăgubirile materiale pretinse în acțiunea civilă și celei condamnate care nu a restituit despăgubirile materiale al căror quantum a fost stabilit prin hotărâre judecătorească;

e) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru o infracțiune săvârșită cu intenție, pentru care, în calitate de pedeapsă principală, este stabilită pedeapsa cu închisoare, și care anterior a fost condamnată pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare;

f) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru o infracțiune săvârșită cu intenție și absolvite anterior de pedeapsă, în tot sau în parte, în baza actului de grațiere sau de amnistie;

g) condamnate care, pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, în conformitate cu articolul 94 din Codul de executare a sancțiunilor de drept penal nr.1524-XII din 22 iunie 1993, a fost declarată violator fraudulos al regimului de executare a pedepsei. Soluționarea definitivă a chestiunii privind aplicarea amnistiei persoanelor din categoria în cauză se efectuează de către instanța judecătorească;

(2) La aplicarea alineatului (1) nu se ține cont de antecedentele penale ale persoanei reabilitate, precum și de antecedentele penale stinse în modul stabilit de legislație.

Articolul 6. Eliberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen

(1) Persoana condamnată la închisoare căreia nu-i pot fi aplicate prevederile articolelor 3-4 se liberează condiționat de pedeapsă înainte de termen, după caz, cu

stabilirea unor obligații pentru perioada termenului de pedeapsă rămas neexecutat, dacă a săvârșit infracțiunea, pentru care a fost condamnată, pînă la atingerea vârstei de 18 ani și anterior nu a fost deținută în colonie de reeducare sau dacă, la data intrării în vigoare a prezentei legi, întrunește una din următoarele condiții:

a) a depășit vârsta de 70 de ani (bărbați);

b) a depășit vârsta de 65 de ani (femei);

d) este invalid de gradul I.

(2) Prevederile alineatului (1) nu se aplică persoanei:

a) condamnate pentru una din infracțiunile prevăzute la articolele 145, 171 alineatele (2), (3) sau la articolul 350 din Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002;

b) condamnate pentru una din infracțiunile prevăzute la articolele 88, 89, 102 alineatele doi, trei, patru, cinci sau la articolul 206/1 din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961;

c) care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, nu a executat cel puțin o jumătate din termenul de pedeapsă stabilit;

d) căreia îi este aplicabilă una din prevederile articolului 5 literele a), d) sau g).

(3) Aplicînd liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, instanța de judecată aplică, în conformitate cu prezenta lege, prevederile articolului 91 din Codul penal nr.985-XV din 18 aprilie 2002.

Articolul 7. Reducerea părții neexecutate a pedepsei.

(1) Persoanei condamnate la arest sau la închisoare căreia nu-i pot fi aplicate prevederile articolelor 3-4 sau 6 i se reduce partea neexecutată la data intrării în vigoare a prezentei legi a termenului de pedeapsă:

a) în jumătate - dacă are copil în vîrstă de pînă la 18 ani, este unicul părinte al acestuia și nu este decăzut din drepturile părintești;

b) în jumătate - dacă este condamnat pentru infracțiunea săvârșită pînă la atingerea vârstei de 18 ani;

c) în jumătate - dacă este condamnat la închisoare pe un termen de pînă la 10 ani inclusiv;

d) cu o treime - dacă este condamnată la închisoare pe un termen de la 10 pînă la 15 ani;

e) cu o pătrime - dacă este condamnată la închisoare pe un termen mai mare de 15 ani.

(2) Prevederile alineatului (1) nu se aplică persoanei condamnate căreia îi este aplicabilă una din prevederile articolului 5 literele a), d), e), f) sau g) și nu se aplică repetat uneia și aceleiași persoane.

Articolul 8. Modul de stabilire a existenței sau a lipsei despăgubirilor

(1) La aplicarea articolului 5 litera d), organul de urmărire penală sau instanța de judecată verifică faptul existenței unor pretenții privind despăgubirile materiale din partea victimei sau, după caz, a reprezentantului ori a succesorului acesteia.

(2) În cazul persoanei bănuite, învinuite sau inculpate, lipsa pretențiilor privind despăgubirile materiale se confirmă prin hotărîrea organului de urmărire

penală sau a instanței de judecată despre acceptarea retragerii acțiunii civile ori prin hotărîrea de confirmare a tranzacției de împăcare a părților, iar în cazul persoanei condamnate - prin lipsa unei hotărîri a instanței de judecată cu privire la acțiunea civilă în procesul penal, prin hotărîrea rămasă definitivă a instanței de judecată cu privire la respingerea acțiunii civile în procesul penal, iar dacă există hotărîrea instanței de judecată care stabilește quantumul despăgubirilor materiale ce urmează a fi restituite - prin executarea completă a acestei hotărîri.

(3) Dacă, în cazul persoanei condamnate, instanța de judecată a admis în principiu acțiunea civilă în procesul penal, dar, pînă la examinarea aplicabilității prezentei legi, instanța nu a stabilit, în ordinea procedurii civile, prin hotărîre rămasă definitivă, quantumul despăgubirilor materiale, prevederile articolului 5 litera d) nu se aplică.

Articolul 9. Aplicare Legii către persoanele care se tratează de alcoolism, narcomanie, toxicomanie sau boală venerică

Persoana care se tratează de alcoolism, narcomanie, toxicomanie sau boală venerică poate fi absolvită de pedeapsă, conform prevederilor articolelor 3-4, 6 sau 7, numai cu obligarea acesteia, în temeiul articolului 91 din Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, de a urma tratamentul în instituțiile medicale specializate.

Capitolul IV DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 10. Aplicabilitatea Legii

(1) Prevederile prezentei legi se aplică în conformitate cu Regulamentul pentru aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXV-a de la adoptarea Declarației de Independență a Republicii Moldova stabilit în Anexă, persoanelor care cad sub incidența Codului penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau a Codului penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961, inclusiv celor condamnate de instanțele judecătorești ale Republicii Moldova, indiferent de locul de executare a pedepsei, și persoanelor condamnate de instanțele judecătorești ale altor state, care își execută pedeapsa în Republica Moldova.

(2) În cazul în care persoana bănuită, învinuită sau inculpată este cetățean străin, în privința căruia, în temeiul articolului 1, încetează procesul penal în cauza în curs de urmărire penală sau în curs de judecare, organul de urmărire penală sau instanța de judecată asigură informarea, în modul prevăzut de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, despre acest fapt a organului competent din statul al cărui cetățean este persoana absolvită de răspunderea penală sau de pedeapsa penală.

(3) În cazul în care persoana condamnată de instanța de judecată a Republicii Moldova își execută pedeapsa pe teritoriul altui stat (Statul executării hotărîrii), Departamentul instituțiilor penitenciare al Ministerului Justiției, conform prevederilor tratatului internațional la care Republica Moldova este parte, asigură informarea

organului competent din Statul executării hotărîrii despre adoptarea actului de amnistie și solicitarea de la acesta a materialelor necesare soluționării chestiunii privind aplicarea amnistiei. În temeiul materialelor obținute, Departamentul instituțiilor penitenciare înaintează un demers instanței de judecată competente să se pronunțe asupra aplicării sau neaplicării actului de amnistie. Departamentul instituțiilor penitenciare asigură informarea organului competent din Statul executării hotărîrii despre hotărîrea pronunțată de instanța de judecată.

(4) În cazul în care persoana condamnată de instanța de judecată a altui stat (Statul pronunțării hotărîrii) își execută pedeapsa în Republica Moldova și a fost absolvită, în tot sau în parte, de pedeapsă în temeiul prezentei legi, Departamentul instituțiilor penitenciare al Ministerului Justiției asigură informarea organului competent din Statul pronunțării hotărîrii despre acest fapt, în conformitate cu prevederile tratatului internațional la care Republica Moldova este parte.

(5) Persoana căreia i se aplică prevederile articolelor 3-4, 6 sau 7 se absolvă atât de pedeapsa principală, cât și de pedeapsa complementară, cu excepția privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, dacă pedeapsa complementară nu a fost executată pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Articolul 11. Modul de comutare a pedepselor

(1) Comutarea pedepsei privative de libertate pentru categoriile de persoane menționate în art. 4 are loc în felul următor: categoriile de condamnați menționați în art. 4 vor executa lucrări neremunerate în folosul comunității, durata cărora nu depășește 4 ore - în zilele în care condamnatul nu este ocupat la locul de muncă de bază, la serviciu sau la studii, și 2 ore - în zilele lucrătoare, în afara orelor de lucru sau de studii, avînd posibilitatea să aleagă tipul de lucrări prestat conform Anexei nr. 2 la Hotărîrea Guvernului nr. 1643 din 31 decembrie 2003.

(2) Se permite executarea la alegere a altui tip de lucrări decât cele menționate în Anexa nr. 2 la Hotărîrea Guvernului nr. 1643 din 31 decembrie 2003, pentru condamnații menționați în art. 4, cu condiția ca lucrarea nu contravină legislației în vigoare, drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum și să fie folositoare pentru comunitate.

Articolul 12. Stingerea antecedentelor penale sau reabilitarea persoanelor

Stingerea antecedentelor penale sau reabilitarea persoanelor care urmează a fi liberate în temeiul prezentei legi se decide conform prevederilor articolelor 111 și 112 din Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002.

Articolul 13. Cheltuieli de executare

Pentru executarea prezentei legi, Guvernul va aloca Departamentului instituțiilor penitenciare al Ministerului Justiției mijloace bănești necesare.

Articolul 14. Factorii responsabili de executarea Legii

(1) Guvernul, Procuratura Generală și Consiliul Superior al Magistraturii vor lua, conform legislației în vigoare, măsuri de asigurare a aplicării prezentei legi.

(2) Guvernul, pînă la expirarea a termenului de 9 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va informa Președintele Republicii Moldova și Parlamentul despre rezultatele preliminare ale executării prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Anexă
la Proiectul de Lege privind amnistia
în legătură cu aniversarea a XXV-a de la adoptare
Declarația de Independență a Republicii Moldova

REGULAMENTUL
pentru aplicarea Legii privind amnistia
în legătură cu aniversarea a XXV-a de la adoptarea
Declarației de Independență a Republicii Moldova

1. Executarea Legii privind amnistia unor categorii de persoane, denumită în continuare Lege, se pune în sarcina:

a) instanțelor judecătorești în a căror rază teritorială se află locul de executare a pedepsei;

b) instanțelor judecătorești în a căror rază teritorială se află locul de detenție - în ceea ce privește condamnările ale căror sentințe au rămas definitive, dar care nu au fost trimiși în locurile de executare a pedepsei;

c) instanțelor judecătorești care au pronunțat sentințele - în ceea ce privește condamnările care își execută pedeapsa peste hotarele Republicii Moldova;

d) instanțelor judecătorești - privind cauzele nejudicate, aflate în procedura acestora, precum și în ceea ce privește persoanele ale căror sentințe nu au rămas definitive, persoanele ale căror sentințe au rămas definitive, dar care nu sînt ținute sub arest și nu au fost trimise în locurile de executare a pedepsei;

e) procurorilor în a căror rază teritorială este examinată cauza penală - în ceea ce privește persoanele ale căror dosare și materiale privind infracțiunile săvîrșite se află în procedura sau conducerea acestor organe.

2. Pentru fiecare persoană care cade sub incidența Legii, organele sistemului penitenciar trimit la instanța judecătorească o propunere în care își expun opinia privind posibilitatea aplicării amnistiei, dosarul personal și alte materiale necesare pentru soluționarea chestiunii în cauză (după examinare dosarul personal al condamnatului se restituie organului care l-a prezentat).

3. În ceea ce privește condamnările care își execută pedeapsa peste hotarele Republicii Moldova, materialele necesare pentru soluționarea chestiunii privind aplicarea amnistiei sînt prezentate de Departamentul instituțiilor penitenciare al Ministerului Justiției prin intermediul Procuraturii Generale.

4. Materialele privitoare la persoanele condamnate care își execută pedeapsa peste hotarele Republicii Moldova pot fi examinate în lipsa acestora și fără dosarele lor personale.

5. Instanțele judecătorești studiază dosarele personale și alte materiale despre condamnați, audiază, în ședințe de judecată, reprezentanții administrației organului responsabil de executarea sentințelor, explicațiile personale ale condamnaților.

6. Materialele privitoare la persoanele condamnate anunțate în căutare pot fi examinate în lipsa acestora, dar cu informarea lor, sau a rudelor de gradul I, obligatorie despre examinarea cazului.

7. Materialele privitoare la comutarea pedepsei la muncă neremunerată în folosul comunității se examinează, în prezența condamnaților și doar cu acordul lor.

8. Hotărârile instanțelor judecătorești cu privire la aplicarea sau neaplicarea amnistiei se pronunță pentru fiecare persoană strict individual, în conformitate cu prevederile Legii și a legislației în vigoare.

9. Materialele privind aplicarea sau neaplicarea amnistiei se examinează, în prezența procurorului. Instanța judecătorească informează în scris procurorul despre locul și timpul ședinței, neprezentarea acestuia constituie temei pentru amânarea examinării.

10. Hotărârile instanțelor judecătorești cu privire la aplicarea sau neaplicarea amnistiei pot fi atacate de către condamnați sau contestate de către procuror în instanța judecătorească ierarhic superioară în termen de 15 zile de la data pronunțării. Executarea hotărârii privind aplicarea sau neaplicarea amnistiei, care a fost atacată sau contestată, se suspendă.

11. Instanța judecătorească care a adoptat hotărârea privind aplicarea sau neaplicarea amnistiei, în termen de 3 zile de la data intrării ei în vigoare, remite administrației organului responsabil de executarea sentinței extrasul deciziei respective pentru anunțarea condamnatului și executare.

12. Hotărârile privind aplicarea amnistiei, adoptate de organele de urmărire penală, se aprobă de către procuror.

13. După încheierea perioadei de executare a Legii, chestiunea privind aplicarea amnistiei se examinează, după caz, de instanțele judecătorești ierarhic superioare.

14. Prevederile Legii se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni pînă la data intrării în vigoare a prezentei Legi.

15. Autoritățile administrației publice locale asigură luarea la timp la evidență a persoanelor absolvite de pedeapsă sau a căror pedeapsă a fost comutată în baza Legii și întreprinde toate măsurile necesare pentru organizarea plasarea lor în câmpul muncii.

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXV-a de la adoptarea Declarației de Independență a Republicii Moldova

Prezentul proiect de lege a fost elaborat și prezentat conducându-se de principiul umanismului, conform art. 4 alin. 2 din Codul Penal: „Legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului” și în scopul oferirii unei soluții la problema suprapopulării închisorilor. Pe de altă parte, în contextul legii date, munca în folosul comunității este considerată o formă adecvată de aplicare a pedepsei pentru săvârșirea unor infracțiuni ușoare, a celor mai puțin grave și grave ca o alternativă a pedepsei privative de libertate pentru anumite categorii de deținuți.

Scopul urmărit de acest proiect de lege este, condus de principiile drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, consfințite de Constituția Republicii Moldova și alte tratate la care Republica Moldova este parte. Pe de altă parte se urmărește reintegrarea socio-economică a infractorilor, întru prevenirea unor viitoare infracțiuni comise de aceste persoane, făcând apel la art. 2, alin. 2 din Codul Penal „Legea penală are, de asemenea, drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni”.

Conform datelor statistice privind numărul deținuților aflați în penitenciarele Republicii Moldova de la 1 iulie 2015, se poate observa cu ușurință tendința negativă de creștere a numărului deținuților (cu 710 persoane), comparativ cu aceeași perioadă a anului recedent, ceea ce sugerează ineficiența sistemului penal, care nu descurajează infractorii, precum și potențialii infractori de la săvârșirea crimei.

Această creștere a numărului deținuților poate fi în mare măsură raportată la comiterea recidivei. Numărul deținuților care au comis recidivă pentru prima dată a crescut din 2014 până în 2015 cu 325 oameni, a doua dată – cu 88, a treia dată – cu 64.

În același timp, putem observa, că, conform clasificării după criteriul statutului social, un număr de 3197 persoane, mai mult de jumătate dintre deținuți aparțin clasei șomerilor, în timp ce majoritatea impunătoare dintre deținuți sunt apti de muncă (5898 din 6179).

Conform acestor date și a altora, putem trage următoarele concluzii:

1) Un număr mare de deținuți întâmpină dificultăți în procesul de reintegrare în societate după ispășirea pedepsei și este datorită societății să îi ajute la maxim în procesul de reintegrare, inclusiv prin reprofilare, care își are începuturile în munca neremunerată în folosul societății;

2) Luând în considerație faptul că majoritatea deținuților aflați în prezent în sistemul penitenciar au comis infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave (3470 din 6179), povara întreținerii lor cade pe umerii contribuabililor, în timp ce acești infractori ar putea să contribuie la bine-starea societății prin muncă neremunerată în folosul societății;

3) Majoritatea infractorilor deținuți în prezent sunt apti de muncă, așadar este necesar ca ei să fie ajutați să se reintegreze în societate, să îi fie oferită

posibilitatea să își ispășească vina contribuind la bine-starea societății și reprofilându-se sau perfecționându-și meseria.

4) Prezența recidivei este încă o probă a ineficienței sistemului penal și eșuarea condamnaților de a se reintegra în societate.

Prin reținerea în închisori a persoanelor care au comis crime ușoare și mai puțin grave, societatea contribuie la înrăutățirea situației criminale, din închisori de obicei ieșind persoane mai periculoase pentru societate decât cei ce au intrat în ea.

Luând în considerație cele expuse, considerăm oportun susținerea acestui proiect de lege, care ar permite amnistierea unor categorii de persoane.

Rugăm susținerea Parlamentului la adoptarea acestui proiect de lege.

Lebedinschi

INFORMAȚIA
privind numărul deținuților
aflați în penitenciarele Republicii Moldova

la 01 octombrie 2015

I. Numărul persoanelor private de libertate
deținute în penitenciarele Republicii Moldova

<i>Denumirea instituțiilor</i>	<i>Plafonul planificat</i>	<i>În realitate se dețin</i>		<i>+/- pers.</i>
		<i>la 01.01.2016</i>	<i>la 01.01.2015</i>	
Penitenciarul nr. 1 – TARACLIA <i>(tip închis)</i>	400	356	432	-76
Penitenciarul nr. 2 – LIPCANI <i>(tip semiînchis și sector pentru foști colaboratori org. publice)</i>	220	203	157	+46
Penitenciarul nr. 3 – LEOVA <i>(tip închis)</i>	520	416	374	+42
Penitenciarul nr. 4 – CRICOVA <i>(tip semiînchis)</i>	850	804	646	+158
Penitenciarul nr. 6 – SOROCA <i>(tip închis)</i>	800	874	807	+67
Penitenciarul nr. 7 – RUSCA <i>(pentru femei)</i>	310	335	299	+36
Penitenciarul nr. 8 – BENDER <i>(tip semiînchis)</i>	315	106	90	+16
Penitenciarul nr. 9 – PRUNCUL <i>(tip închis)</i>	700	721	605	+116
Penitenciarul nr. 10 – GOIAN <i>(pentru minori)</i>	60	33	26	+7
Penitenciarul nr. 15 – CRICOVA <i>(tip închis)</i>	600	682	599	+83
Penitenciarul nr. 16 – PRUNCUL <i>(spital penitenciar)</i>	540	244	239	+5
Penitenciarul nr. 18 – BRĂNEȘTI <i>(tip semiînchis)</i>	704	608	589	+19
TOTAL:	6019	5382	4863	519
Penitenciarul nr. 5 – CAHUL <i>(izolator de urmărire penală)</i>	350	317	255	+62
Penitenciarul nr. 11 – BĂLȚI <i>(izolator de urmărire penală)</i>	520	540	532	+8
Penitenciarul nr. 12 – BENDER	255	133	105	+28

(izolator de urmărire penală)				
Penitenciarul nr. 13 – CHIȘINĂU (izolator de urmărire penală)	1000	1284	1203	+81
Penitenciarul nr. 17 – REZINA (izolator de urmărire penală)	510	398	361	37
Total pe izolatoare de urmărire penală:	2635	2672	2456	+216
TOTAL:	8654	8054	7319	735

II. Clasificarea după infracțiuni

Infracțiuni	În realitate se dețin		+- pers.
	la 01.01.2016	la 01.01.2015	
Omorul art. 145, 147 (art. 88,89,92 al CP an. 1961)	1501	1461	+40
Vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății art. 151 (art. 95 al CP an. 1961)	604	563	+41
Răpirea unei persoane art. 164 (art. 64; 113²; 125; 214 al CP an. 1961)	40	24	+16
Traficul de ființe umane art. 165 (art. 113¹;113² al CP an.1961)	98	94	+4
Infracțiunile privind viața sexuală art.art. 171 - 175 (art.art. 102, 103 al CP an. 1961)	626	536	+90
Furtul art. 186 (art. 119 al CP an. 1961)	643	625	+18
Jaful art. 187 (art. 120 al CP an.1961)	538	473	+65
Tîlhăria art. 188 (art. 121 al CP an. 1961)	597	580	+17
Traficul de copii art. 206 (art. 113¹ al CP an.1961)	70	51	+19
Activitatea ilegală privind circulația substanțelor narcotice art. art. 217-219 (art. 225¹ al CP an.1961)	351	286	+65
Infracțiuni economice art. art. 236-258	28	21	+7
Banditismul art. 283 (art.74 al CP an.1961)	12	8	+4
Acțiunile care dezorganizează activitatea penitenciarelor art. 286 (art.74¹ al CP an.1961)	4	4	0
Huliganismul art. 287 (art. 218 al CP an.1961)	162	104	+58
Folosirea ilegală a armelor și munițiilor art. 290 și art. 292 (art. 227 al CP an. 1961)	14	10	+4
Infracțiuni săvârșite de persoane cu funcții de răspundere art.art. 324-332 (art.184–189 al CP an.1961)	15	8	+7
Infracțiuni militare art.art. 364-392 (art. 238–270 al CP an.1961)	14	9	+5
Alte infracțiuni	1017	903	+114

Total	6334	5760	+574
--------------	-------------	-------------	-------------

III. Clasificarea după numărul de antecedente penale

	În realitate se dețin		+ - pers.
	la 01.01.2016	la 01.01.2015	
Prima dată	2624	2399	+225
a doua oară	1841	1672	+169
a treia și mai mult	1869	1689	+180
Total	6334	5760	+574

IV. Clasificarea după termenul de ispășire a pedepsei

	În realitate se dețin		+ - pers.
	la 01.01.2016	la 01.01.2015	
Până la 1 an	87	63	+24
de la 1 –3 ani inclusiv	527	533	-6
de la 3 - 5 ani inclusiv	1131	987	+144
de la 5 – 10 ani inclusiv	2471	2040	+431
de la 10 – 15 ani inclusiv	1076	1149	-73
de la 15 – 20 ani inclusiv	693	674	+19
de la 20 – 25 ani inclusiv	207	184	+23
mai mult de 25 ani	33	24	+9
pe viață	109	106	+3
Total	6334	5760	+574

V. Clasificarea după vârstă

	În realitate se dețin		+ - pers.
	la 01.10.2015	la 01.10.2014	
Până la 15 ani inclusiv	-	-	-
până la 16 ani inclusiv	1	2	-1
până la 17 ani inclusiv	7	6	+1
până la 18 ani inclusiv	18	13	+5
18 - 21 ani inclusiv	214	275	-61
21 – 30 ani inclusiv	2098	1860	+238
30 – 40 ani inclusiv	2014	1874	+140
40 - 50 ani inclusiv	1219	1087	+132
50 - 55 ani inclusiv	369	319	+50
55 – 60 ani inclusiv	223	192	+31
mai mult de 60 ani	171	132	+39
Total	6334	5760	+574

VI. Clasificarea după starea socială

	În realitate se dețin		+ - pers.
	la 01.01.2016	la 01.01.2015	
Muncitori	985	1237	-252
Funcționari	35	27	+8
Țărani	1400	1390	+10
Militari	38	18	+20
Elevi	54	38	+16
Șomeri	3606	2867	+739
Pensionari	105	98	+7
Alte categorii	111	85	+26
Total	6334	5760	+574

VII. Clasificarea după capacitatea în muncă

	În realitate se dețin		+ - pers.
	la 01.01.2016	la 01.01.2015	
Apti de muncă	6157	5581	+576
Invalizi gradul I-II	111	125	-14
Invalizi gradul III	66	54	+12
Total	6334	5760	+574

VIII. Clasificarea după studii

	În realitate se dețin		+ - pers.
	la 01.01.2016	la 01.01.2015	
Analfabeți	133	176	-43
Studii primare	201	219	-18
Studii medii incomplete	3456	3097	+359
Studii medii	1786	1596	+190
Studii medii speciale	557	511	+46
Studii superioare incomplete	59	57	+2
Studii superioare	142	104	+38
Total	6334	5760	+574

IX. Clasificarea după gravitatea infracțiunii

	În realitate se dețin
	la 01.01.2016
Infracțiuni ușoare	337
Infracțiuni mai puțin grave	892
Infracțiuni grave	2520
Infracțiuni deosebit de grave	2476
Infracțiuni excepțional de grave	109
Total	6334

X. Informația despre deținuți aflați în instituțiile penitenciare (izolatoare de urmărire penală) mai mult de 12 luni, în privința cărora instanța de judecată nu a pronunțat o sentință definitivă

Nr. deținuților	Instituțiile după care figurează deținuții
Penitenciarul nr. 5 - CAHUL	
2	Judecătoria Comrat
1	Judecătoria Cahul
Penitenciarul nr. 11 - BĂLȚI	
9	Judecătoria Bălți
12	Curtea de Apel Bălți
Penitenciarul nr. 13 - CHIȘINĂU	
11	Judecătoria Ialoveni
16	Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău
17	Judecătoria Centru, mun. Chișinău
5	Judecătoria Botanica, mun. Chișinău
1	Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău
1	Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău
1	Judecătoria Bender
3	Judecătoria Anenii Noi
1	Judecătoria Căușeni